

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

19-15 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van mevrouw A (hierna: klagster) jegens mevrouw B (hierna: verweerster)

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

De heer mr. T.J. Dorhout Mees (voorzitter), mevrouw drs. C.E.H.M. Backhuijs-Raijmakers (lid), de heer dr. F.C.P. van der Horst (lid) en mevrouw drs. M. Kroon (lid).
Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 21 oktober 2019 ontving het College van Toezicht via de e-mail een klachtschrift van klagster gedateerd 21 oktober 2019. Het College bevestigde de ontvangst van het klachtschrift bij brief van 23 oktober 2019. Het College verklaarde de klacht op 23 oktober 2019 ontvankelijk.

Bij brief van 12 november 2019 verzocht het College aan verweerster om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

Bij e-mail van 16 november 2019 deelde klagster mee de klacht niet bij een andere tuchtrechtelijke instantie te hebben ingediend.

Het College ontving het verweerschrift -gedateerd 9 december 2019- via de e-mail op 6 december 2019.

Het College zond het verweerschrift ter kennisneming naar klagster: op 17 december 2019 via de e-mail, op 8 januari 2020 per post, op 16 januari 2020 via de e-mail en op 21 januari 2020 per aangetekende post.

Het College besloot om geen hoorzitting te houden maar om de klacht schriftelijk te behandelen zoals bedoeld in artikel 17, tweede lid van het Reglement voor het College van Toezicht en het College van Beroep van de NVO (het Reglement).

Het College zond het besluit tot schriftelijke behandeling op 9 januari 2020 naar partijen. Partijen maakten geen gebruik van de mogelijkheid om het College te verzoeken om alsnog de gelegenheid te krijgen tot hoor en wederhoor zoals bedoeld in artikel 17, derde lid van het Reglement.

Klagster deelde bij e-mails van 12, 15 en 17 januari 2020 mee het besluit schriftelijke behandeling van 9 januari 2020 te hebben ontvangen.

2. De feiten

Op grond van de stukken kan van het volgende worden uitgegaan.

1. In september 2016 besloot de kinderrechter tot de uithuisplaatsing en ondertoezichtstelling (OTS) van klagsters zoon die op dat moment negen jaar oud was. De rechter stelde daarbij een gezinsvoogd aan. Klagster en de vader hielden het gezag.

2. Sinds 2017 woont klagsters zoon in een gastgezin waarbij 24-uurs zorg wordt aangeboden door

de jeugd- en opvoedhulporganisatie X. De gezinsmoeder van het gezin is als pedagogisch medewerker in dienst bij organisatie X. Verweerster is de werkbegeleider van de gezinsmoeder. Zij is als orthopedagoog in dienst bij organisatie X.

3. In een e-mail van 19 februari 2019 schreef verweerster aan klaagster dat zij ongeveer eens per maand bij de gezinsmoeder op bezoek ging om de kinderen die de gezinsmoeder begeleidde te bespreken. Heel soms zag zij klaagsters zoon dan ook. Dan had zij een kort praatje met hem in het voorbijgaan. Meestal sprak zij dus niet met hem.

4. In een e-mail van 19 juli 2019 schreef de gezinsmoeder -voor zover hier van belang- het volgende aan klaagster:

'(...) (*klaagsters zoon; CvT*) is naar de tandarts geweest, een speciale kindertandarts en er is vastgesteld dat (...) (*klaagsters zoon; CvT*) 2 melkkiezen heeft die er uit moeten. Daarnaast willen ze ook een paar gaatjes vullen. Omdat het ingrijpend kan zijn voor een kind, is er voor gekozen om (...) (*klaagsters zoon; CvT*) begin september te behandelen met een roesje. Dat betekent dat hij niets mee krijgt van de behandeling en er ook geen nare herinneringen aan over houdt.'

5. In een e-mail van 26 juli 2019 schreef klaagster in reactie hierop -voor zover hier van belang- het volgende aan de gezinsmoeder:

'Als ik het goed heb heb je zelfs mijn toestemming, oftewel de toestemming van beide ouders nodig om (...) (*klaagsters zoon; CvT*) een behandeling te laten ondergaan bij de tandarts en dan leg ik de nadruk op een roesje.

Graag ga ik met hem naar onze eigen tandarts voor een 2nd opinion.'

Klaagster stuurde een cc van deze e-mail naar de gezinsvoogd en naar verweerster.

6. De gezinsvoogd van klaagsters zoon reageerde op 26 juli 2019. Hij deelde klaagster mee dat haar zoon naar een speciale kindertandarts was geweest. Het leek hem het beste als de gezinsmoeder meeging naar de tandarts voor de behandeling aangezien de zoon bij haar in huis woonde. Een beoordeling door klaagsters eigen tandarts leek hem niet noodzakelijk. Als ouder met gezag had zij de mogelijkheid om niet akkoord te gaan met deze medische behandeling. De gecertificeerde instelling waar hij werkte, kon dan overwegen om vervangende toestemming te vragen aan de rechter. Hij verzocht klaagster wat haar standpunt was en of zij akkoord ging met de voorgestelde behandeling. De gezinsvoogd stuurde een cc van deze e-mail naar verweerster.

7. Klaagster deelde de gezinsvoogd bij e-mail van 26 juli 2019 mee dat van beide ouders toestemming nodig was. Het leek haar voorts belangrijk om haar eigen tandarts te bezoeken. Als zij toestemming zou geven, was dit maar een halve toestemming. Zij wachtte daarom eerst de reactie af van de gezinsvoogd. Of hij de vader ook om toestemming zou vragen.

8. De gezinsvoogd reageerde op 31 juli 2019 op deze e-mail. Hij deelde mee dat de gecertificeerde instelling waar hij werkte, geen aanleiding zag om de zoon extra te belasten met een bezoek aan de tandarts van klaagster. Hij deelde voorts mee dat de instelling bij een uithuisplaatsing aan de kinderrechter om vervangende toestemming kon verzoeken als de ouders geen toestemming gaven voor een behandeling. Voorts was de vader van klaagsters zoon geïnformeerd dat zijn zoon naar een specialistische kindertandarts zou gaan. De vader reageerde niet op inhoudelijke vragen van de instelling.

3. Het standpunt van klaagster en de klachten

De klachten houden, zakelijk weergegeven, in dat verweerster in strijd heeft gehandeld met de Beroepscode NVO. Klaagster licht haar klachten als volgt toe.

1. Tijdens een gesprek op 2 oktober 2019 waarbij klagster, haar partner, de gezinsmoeder van het gastgezin, verweerster en de casemanager aanwezig waren, deelde de gezinsmoeder mee dat onlangs zes kiezen waren getrokken bij klagsters zoon. Klagster verwijt verweerster dat zij in haar hoedanigheid van werkbegeleider niet aan de gezinsmoeder had gezegd dat zij toestemming van de ouders had moeten hebben voor deze operatieve ingreep.

2. Klagster verwijt verweerster voorts dat zij haar zoon laat wonen in een gezin waar geen controle is op de hygiëne.

4. Het standpunt van verweerster

Verweerster brengt in reactie op de klachten -zakelijk weergegeven- het volgende naar voren.

1. Alvorens op de klachten in te gaan, merkt verweerster op dat zij de onderhavige procedure zeer betreurt. Verweerster was en is steeds bereid om met klagster over de situatie te spreken. Een dergelijk verhelderend gesprek zou kunnen bijdragen aan de samenwerking tussen klagster en diegenen die de kindbeschermingsmaatregelen uitvoeren. Verweerster hoopt dat klagster alsnog van deze mogelijkheid gebruik maakt. Klagster heeft ook een klacht ingediend bij organisatie X. Ook deze instantie gaat graag met klagster in gesprek.

2.1. Gedurende het eerste jaar na de uithuisplaatsing en de OTS verbleef klagsters zoon in een crisisgezinshuis. Daarna werd hij geplaatst in het gastgezin waar hij nu verblijft. Hij woont daar met twee andere minderjarige kinderen in een setting die de voor een kind gebruikelijke situatie zo veel mogelijk benadert. De kinderen worden in de woning begeleid door de gezinsmoeder. Daarnaast is de door de rechter aangestelde gezinsvoogd bij de zaak betrokken. Verweerster heeft geen directe hulpverleningsrelatie met de zoon of de ouders. Zij is wel aanwezig bij de voortgangsbesprekingen. Bij deze gesprekken is ook de gezinsvoogd aanwezig. Dit betekent dat verweerster geen directe bemoeienis heeft gehad met het bezoek van de zoon aan de tandarts. Zij is daarover later geïnformeerd.

2.2. Als werkbegeleider heeft verweerster met de gezinsmoeder in algemene zin gesproken over zaken als het toestemmingsvereiste van de ouders bij belangrijke beslissingen. De gezinsmoeder diende deze kwesties goed af te spreken met de gezinsvoogd. De gezinsvoogd is verantwoordelijk voor beslissingen die in relatie staan tot het gezag van de ouders.

2.3. Uit het dossier blijkt dat de zoon de neiging had om zijn gebit niet goed te verzorgen. En hij was zeer bang voor de tandarts. Bij een bezoek aan de tandarts is hij verwezen naar een gespecialiseerde kindertandarts. Verweerster heeft daarmee geen bemoeienis gehad. Tandheelkundige beoordelingen behoren niet tot haar taken en verantwoordelijkheden.

2.4. Het klopt dat een arts toestemming moet hebben van beide ouders om een kind te kunnen behandelen. Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg bepaalde in twee uitspraken dat een arts de behandeling mag starten zonder de toestemming van beide ouders als geen sprake is van een ingrijpende of ongebruikelijke behandeling. Daarbij heeft het Centraal Tuchtcollege overwogen dat conflicten tussen ouders de noodzakelijke zorgverlening niet in de weg mogen staan. Vanuit goed hulpverlenerschap mag de arts het belang van het kind laten prevaleren. De kern is hier echter dat het de verplichting van de behandelend arts, in casu de tandarts, is om te beoordelen of toestemming noodzakelijk is en -als deze vraag bevestigend wordt beantwoord- ervoor zorg te dragen dat die toestemming ook wordt verkregen. Bij verweerster ligt hier dus geen verantwoordelijkheid. Voorts is het zo dat verweerster in haar positie van werkbegeleider geen rol speelt bij een verwijzing naar een tandarts.

3. De zoon verblijft met een aantal andere kinderen in de woning van het gastgezin. Dit is een boerderij. De boerderij van het gastgezin ligt op het platteland en de kinderen kunnen omgaan met de dieren op de boerderij. Een boerderij is anders ingericht en gebouwd dan een gezinswoning of een appartement in de stad. Jaarlijks wordt een audit uitgevoerd waarbij ook aspecten van hygiëne aan de orde komen. Verweerster heeft geen aanwijzingen dat in de woning tekortkomingen zijn. Klaagsters zoon is door een gecertificeerde instelling in het gastgezin geplaatst.

4. Verweerster is van mening dat zij de Beroepscode 2017 van de NVO niet heeft geschonden of dat zij heeft gehandeld strijdig met hetgeen een goed pedagoog betaamt.

5. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

1. Het College wijst er allereerst op dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

2. De eerste klacht is dat verweerster in haar hoedanigheid van werkbegeleider niet tegen de gezinsmoeder heeft gezegd dat toestemming van beide ouders nodig was voor een specifieke tandheelkundige ingreep bij klaagsters zoon.

Het College overweegt dat uit het onderzoek is gebleken dat verweerster geen directe behandelrelatie onderhield met klaagsters zoon. Zij was slechts de begeleider van de gezinsmoeder van het gezin waar klaagsters zoon verbleef. Zij heeft in dat kader naar eigen zeggen met de gezinsmoeder gesproken over het toestemmingsvereiste van de ouders met gezag bij belangrijke beslissingen. De vraag of hiervan in dit geval sprake was, moest niet door verweerster worden beantwoord maar door de gezinsmoeder in samenspraak met de gezinsvoogd.

Het College merkt op dat naast bovengenoemden, de betrokken tandarts in beginsel gehouden was om de ouders om toestemming te vragen voor een door hem uit te voeren behandeling, gelet op het bepaalde in de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst.

Verweerster mocht ervan uitgaan dat de gezinsmoeder, de gezinsvoogd en de tandarts aan hun verplichtingen zouden voldoen. Er bestond voor haar geen aanleiding om daaraan te twijfelen. Deze klacht is ongegrond.

3. De tweede klacht is dat verweerster klaagsters zoon laat wonen in een gezin waar geen controle is op de hygiëne.

Verweerster deelt hierover mee dat het gastgezin op een boerderij woont waar de kinderen met dieren omgaan. Een boerderij is anders ingericht en gebouwd dan een woning in de stad. Jaarlijks wordt in de woning een audit uitgevoerd waarbij ook de hygiëne aan de orde komt.

Gelet op het bovenstaande ligt de verantwoordelijkheid voor de hygiëne op de boerderij niet bij verweerster maar bij de directie van de jeugd- en opvoedhulporganisatie X. Verweerster kan op dit punt niets worden verweten. Dit zou alleen anders kunnen zijn als verweerster concrete aanwijzingen zou hebben gehad dat de hygiëne in de woning ernstig tekort schoot maar, zo geeft zij aan, daarvan is haar niet gebleken. Ook deze klacht is ongegrond.

6. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klacht is op alle onderdelen ongegrond.

Aldus gedaan op 5 maart 2020 door het College van Toezicht.

de heer mr. T.J. Dorhout Mees, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris